

בצורך או באבן קודם שיקברוהו כמ"ש ביו"ד סי' רס"ג וכו"ט אסור להסיר הערלה ^{קכ} לפי שדבר זה אינו מצדדי הקבורה וגם אינו בשביל כבוד התינוק כלל שנחלל יו"ט שני בשביל כך אלא הוא ממעט שנתבאר ביו"ד שם ^{קכ}:

ב ואם לא נמרו שערו וצפרניו או שידוע שלא כלו לו חדשיו אין מקבירין אותו ^{קכ} אפילו ע"י נברי אפילו הוא יו"ט שני של גלויות אפילו היא נקבה רכל שהולד אינו בן קיימא אין שם כיוון כלל אם משהין אותו עד הערב ^{קכ}:

כא אע"פ שיו"ט שני הוא כחול לענין עסקי המת אעפ"כ אין קרובים קורעים בגדיהם ^{קכ} עד הערב לפי שדבר זה אינו מעסקי המת ^{קכ} אלא חובת החיים היא ^{קכ}:

כב כשמת בליל יו"ט שני משכימין למחר ומקברים אותו קודם תפלת שחרית ^{קכ} ואם אי אפשר להקדים כל כך או שמת איזו שעות על היום של יו"ט שני מקבירין אותו בשעה שהש"ן אומר פומים ושאר דברים ^{קכ} שאין חובה על הכל לאמרם ולשומעם ^{קכ} וטוב לקבץ מנין בשעת הקבורה ^{קכ} ואם המת הוא אדם חשוב שצריכים רבים ללוותו ויצאוהו לבית הקברות אחר יציאה מכית הבנסת כדי שילוהו רבים ותזויר המלצין לבתיהם לאכול סעודת יו"ט ואחר האכילה מקברים אותו כראוי ^{קכ} עיין סי' תמ"ג ^{קכ} המעט לכל זה:

(דין צידוק הרין ביו"ט ראשון וכו"ט שני עיין ביו"ד סי' ת"א ^{קכ} ולעיל סי' תכ"ב ^{קכ}):

תקבו דיני עירוב תכשילין וכו' לעיפיים:

א אע"פ שאסור לעשות אפילו כל מלאכות אוכל נפש לצורך מוצאי יו"ט^א מכל מקום אם חל יו"ט להיות בערב שבת מן הרין היה מותר לעשות ביו"ט לצורך השבת שלאחריו שהרי המבשל (או עושה שאר מלאכות) ביו"ט לצורך החול אינו לוקה מן התורה הואיל והתבשל ראוי לבו כיום (אלא אם כן בישל סמוך לחשכה שאין עוד שהות ביום לאכול ממנו) כמ"ש בס' תק"ג, אלא שהכמים אסרו לטרוח ביו"ט לצורך החול כיון שאפשר לטרוח בחול עצמו^ב אבל שבת שאחר יו"ט כיון שאי אפשר לטרוח בשבת עצמה היה ראוי להחיר לטרוח ביו"ט לכבוד השבת כיון שהוא שעת הדחקה שאי אפשר בענין אחר ומן התורה אין כאן שום איסור כלל כשמבשל בעוד היום גדול שיש שהות ביום שאם מזדמנים לו אורחים שלא אכלו עדיין היום היו אוכלים מתבשל זה שמבשל

^{קכ} מור וש"ע שם סי' ה.

^{קכ} הנהגות מימיונות היל מילה פ"א אות י. הנהגות מרדכי שבת רבנו תנע. שו"ע סי' רמ"א סי' רמ"ג סי' ה.

^{קכ} הרבא ב"י כאן ומ"א סק"כ, מבראשית רבה (פמ"ה, ח), שהוא מפני תקנת הפושעים, שהקב"ה מעביר הערלה מן הקטנים שמתו ולא נולו ונתנת על פושעי ישראל.

^{קכ} מ"א סק"כ.

^{קכ} ראה מ"א סוף סק"כ. ^{קכ} רבובים פ"ו הכ"ז. ר"ן (ג, ב) ד"ה ודאמרין. שו"ע סי"א.

^{קכ} ר"ן שם. לבוש סי"א.

^{קכ} ראה מ"א וציונים.

^{קכ} כלבו סי' קד (פ"א, א). שו"ע סי"ב.

^{קכ} אע"פ ש"א סי' י"ט סק"ז. מ"א סק"א.

^{קכ} ראה לעיל סי' פח סי"א.

^{קכ} יש"ש שם.

^{קכ} מ"א סוף סק"א.

^{קכ} מ"ה ובק"א סק"א.

^{קכ} סימן זה בשו"ע"ר לא הגיע לדיון, וראה שו"ע סי' קלו סימן זה בשו"ע"ר לא הגיע לדיון, וראה שו"ע סי' קלו שם ס"ב.

סימן תקכו

^א כדלעיל סי' תקנ סי"א.

^ב פ"ח סי' תצה סי"א ד"ה וראיתי.

^ג סי"ב, וש"ן, וראה זכרון יוסף אות עה.

^ד בעל המאור פמחז (יד, ב), ר"ן שם ד"ה איתור. ביצה

^א, ב ד"ה ואדך שני. וראה גם לעיל סי' תצה סוף סי"א.

^ב תקנ סוף ס"ב.

^ה ראה הקרי הלכות ח"א לב, א.

^ו בעל המאור שם. מ"א ריש ה"ב.

ממש שבת או חזיר ולא עירב מותר לו לסמוך על עירובו ולבשל בתחלה מיו"ט לשבת אבל אם נזכר בערב יו"ט יניח עוד עירוב או יקח עירוב הראשון ויאמר עליו בדין היא שרי וכו' אבל לא יכרך עליו וכן אם כשהניח העירוב התנה עליו שבעירוב זה יהא מותר לו לבשל ולאפות בכל ימים טובים שיהיו בערב שבת לצורך השבת שלאחריו אעפ"כ צריך לערב כשיגיע ערב יו"ט שלפני השבת אלא שלא יכרך עליו רק יאמר עליו בדין היא שרא לנא כו' כמו שנתבאר ואם לא עירב בערב יו"ט סומך על עירובו הראשון כל זמן שהוא קיים וראוי לאכילה כמו שנתבאר:

ג. כיצד מצות הנחת ערוב תבשילין נוטל בידו¹³ חתיכת פת¹⁴ שיש בה כביצה¹⁵ וכזית בשך מבושיל או שאר דבר מבושיל¹⁶ שיש בו כזית¹⁷ כדי שבפת זו יהא מותר לו לאפות מיו"ט לשבת ובתבשיל זה יהא מותר לו לבשל מיו"ט לשבת¹⁸.

ואם לא עירב אלא בתבשיל לבד¹⁹ ולא נזכר עד לאחר שנגננס לול יו"ט אפילו הוא יו"ט ראשון של גלויות שחל בחמישי בשבת שיוכל לערב על תנאי כמו שיתבאר²⁰ אעפ"כ אין צריך לחזור ולערב²¹ כיון שכבר עירב בתבשיל שהוא עיקר העירוב²².

אבל אם עירב בפת בלבד צריך לחזור ולערב ואם לא עירב אסור לו אפילו לאפות מיום טוב לשבת²³ שאין זה עירוב כלל כמו שיתבאר²⁴:

ד. ואחר שנטל העירוב בידו²⁵ חייב לברך אשר קדשנו כמנותנו וציונו על מצות עירוב²⁶ כמו שמכרכין על שאר כל מצות חכמים²⁷:

ה. ואחר כך יאמר בדין יהא שרי לנא לאפווי ולבשוליי²⁸ ולאממוני ולאדלוקי שרנא²⁹ ולמעבר כל צרכנא³⁰ מיומא מבא לשבתא³¹ ואם (א) אינו מכין בלשון ארמי יאמר בלשון שבטין³²:

קונטרס אחרון

(א) אינו מכין כו'. הנה¹ בדין זה יש להסתפק אם הוא רשות או הובה, כי בדרכי משה² העתיק

<p>מ סעף בר. מא כדלעיל רמ"ג. מב רמב"ם פ"ו ה"ח. מור ושוע' ס"ב. וראה גם לעיל סי' שמו ס"ח (בענין תבשילין). וכו"ה בסידור. מג כדלעיל סי' קנח פמ"ו, וש"נ. מד ר"ף (ג, ב). רמב"ם פ"ו ה"ח. מור ושוע' ס"ב. מה תוס' כב, א ו"ה ובהלכותין (ולאדלוקי). ראב"ה סי' תשנח (ע' 480), שכן נגזר. אור זרוע הל' יו"ט סי' שמו. רא"ש פ"ב סי' פז. מור ושוע' שם. וראה לקמן סי' (דמקם שפטרפוס מלאכות אלו). מו דרשב"א בעמדת הקדש שער ד' מוס"י ב. מ"ט פ"ו ה"ח. בשם בה"ג. מור ושוע' שם. וראה לקמן סי' (שה) מועיל לשאר המלאכות. ואם אמר רק למעבד כל צרכנא לבר אינו מועיל. לעיל סי' תקנ סוף סי' (רק צריכי סעדת שבת). וראה סידור (ולתקנא ולמעבד כו'). מז ר"ף רמב"ם שם. מור ושוע' שם. מח מהרי"ל הל' עירובי תבשילין (ע' קצב). ונ"א סי' ב. וראה ק"א סק"א.</p>	<p>כט מור (במכות לאחרים). ב"י ד"ה כיצד (אף במעבר לעצמו). ב"ח ד"ה כיצד. ל רבי אליעזר כברייא מו, ב (אין אופין אלא על האפו). בד"ה הל' יו"ט (ל, ג). ר"ת בתוס' בצה"ת, ב ד"ה אמר. רא"ש פ"ב סי' יא. מור ושוע' ס"ב. וכו"ה בסידור (יקח מערב יו"ט הפת משבת). לא ראב"ה סי' תשנח (ע' 449), בשם הירושלמי. אור זרוע הל' יו"ט סי' שמו. מורכי רמז תרעב. רמ"א סי' לב. לב וראה לקמן סי' פ"ג. וכו"ה בסידור (תבשיל חשוב כגון כשר או דג). לג יבין אמר בנורא מו, ע"ב. שם ושם בשם הירושלמי. מור ושוע' ס"ג. לד רבי אליעזר כברייא שם. ר"ת שם. מ"ו סק"ד. לה ב"י מר"ה עירובי. שוע' ס"ב. מ"ו שם. לו סעף בא. לז יבין אמר בנורא סי' ה. מ"א סק"ד. לח כדעת ר"ת בתוס' י, ב ד"ה אמר. ר"ן (י, ב) ד"ה אמר. מ"ט פ"ו ר"ח בשם מקצת האוונים. וראה גם לקמן סק"ד. לט עולת שבת סק"ד. עמרת זקנים סק"ג.</p>
---	--

ציונים לקונטרס אחרון

ב ס"ח ה.

א לכללות קו"א — ראה נימוקי יו"ט.

הלכות יום טוב תקנו

קעו

ז ואם חל יו"ט בערב שבת ובשבת טוב שיפרט היתר עשיית מלאכה מיו"ט ראשון ליו"ט שני שיאמר ולמעבד כל צרכנא מיו"ט לשבת ומיו"ט לחביון¹⁰¹ לפי שאדם מבשל תבשילין יתירים לכבוד יו"ט שחל בשבת יותר ממה שהוא מבשל לכבוד שבת בלבד ואם לא יאמר רק מיו"ט לשבת בלבד לא יהא נכאל בזה היתר בישול התבשילין היתרים שמבשל לכבוד יו"ט שני¹⁰²:

ז ואם ברעתו לשחוט מזוים טוב לשבת כהמתו או שאר בעלי חיים שלו אף על פי שאינו שוחט בעצמו כיון שאם לא היה מניח עירוב תבשילין היה השוחט אסור לשחוט לצרכו¹⁰³ לפיכך טוב שגם הוא יפרט היתר השחיטה בהנחת עירוב תבשילין שיאמר ולמישחט¹⁰⁴ ולבשולי¹⁰⁵ וכו' והשוחט הקבוע לרבים טוב שיאמר כן בכל ערב יום טוב שלפני השבת שמא יבואו לו לשחוט מזוים טוב לשבת.

ומכל מקום אם לא אמר כן לא השוחט ולא מי ששוחט בשבילו אין זה מעבד כלל ומותר לשחוט לו¹⁰⁶ לפי שהיתר השחיטה והפשט העור ומליחת הבשר נכלל במה שאמר ולבשולי שכל המלאכות שקודם הבישול נכללים בהיתר הבישול וכן כל המלאכות שקודם האפייה נכללים בהיתר האפייה¹⁰⁷ והיתר הוצאה מרשות היחיד לרשות הרבים והכנסה מרשות הרבים לרשות היחיד וכן שאר כל מלאכות אוכל נפש נכללים במה שאומר ולמעבד כל צרכנא¹⁰⁸ ולא הצריכו לפרט רק האפייה והבישול לפי שהן עיקר של כל מלאכות האכילה וההטמנה והדלקת הנר לפי שאם לא היה מניח עירוב תבשילין היה יותר ראוי לאסור ההטמנה והדלקת הנר מיו"ט לשבת משאר כל המלאכות לפי שבשעת עשייתן ניכר שעושה שלא לצורך יו"ט שאין דרך האדם להטמין המין לבו ביום אלא לצורך מחיר¹⁰⁹ וכן

קונטרס אחרון

בשם מהרי"ל¹ יארנו בלשון כו' משמע קצת שהוא חובה², ובודאי שכן הוא לפי מה שכתב רמ"א³ בשם אור זרוע⁴, והסכים עמו המג"א⁵, דאם לא הזכיר המלאכות בפירוש אע"פ שאמר למעבד כל צרכנא לא אמר כלום, לפי שצריך להתנות שבעירוב זה יותרו לו כל המלאכות, א"כ זה שאינו יודע מה שהוא סח פשיטא שאין זה כלום, אף שהוא יודע שזה עירוב תבשילין, מכל מקום אינו יודע ענין המלאכות שמתנה עליהם, ואין זה תנאי כיון שאין פיו ולבו שוין⁶. אבל לפי מה שכתבו הט"ז⁷ ורש"ל⁸ דאמירה זו אינה מעכבת כלל כמו שהברכה אינה מעכבת, אם כן יש לומר כמו שבבבב"א אדם יוצא ידי חובתו אע"פ שאינו מבין פירוש המלות, כמבואר ברא"ש סוף פרק קמא דברכות⁹ בשם הראב"ד¹⁰, הוא הדין באמירה זו, כיון שהוא יודע שהוא עושה עירוב תבשילין כדי שיהא מותר לו לעשות צרכי שבת ביו"ט. וצ"ע במהרי"ל:

<p>נט ראו"ב סי' השננה בשם היושלים. הובא בתננות מימוניות פ"ו אות ב. ט"ז סק"ב. ובסידור לא הובא נוסח זה. ז ט"ז שם. נא כדלקמן כ"ח.</p>	<p>נג מ"א סוף סק"א. נד ב"ח ד"ה כינה. ט"ז סוף סק"א. מ"א סק"א. נה ראה שם. מ"א שם. נו ראה ב"ח שם. נז ראה ב"ח כב, א. ט"ז סק"א.</p>
--	--

ציונים לקונטרס אחרון

- ג הל' עירובי תבשילין (ע' ע"ב).
- ד ראה כללי הטוסקים וההוראה כלל סדר.
- ה סי' דעה הא' דלקמן ס"ז. וראה גם לקמן קו"א ס"ק ב.
- ו הל' יו"ט סוסי' שמו.
- ז סק"ב.
- ח ראה גם לעיל סי' תלד ס"ח.
- ט סק"ז וסק"ח. דעה הבי' דלקמן ס"ז.
- י פ"ב סוסי' ח.
- יא סי' יד, דעה הא' דלעיל סי' קפה ס"ב.
- יב הל' ברכות פ"ח הי"א. הובא בכ"מ הל' ק"ש פ"א ה"ח ד"ה ד"ע.

אין דרך בני האדם להדליק נר מבעוד יום אלא בערב שבת לצורך ליל שבת¹¹ לפיכך כשמנחה עירוב תבשילין צריך לפרט מלאכות אלו יותר משאר כל המלאכות שהן נכללים בו למעבד כל צרכנא¹².

ואם עבר או שכח ולא פרט אחת מארבע מלאכות אלו שהן האפיחה והבישול וההטמנה והדלקת הנר יש אומרים¹³ שאותה המלאכה שלא הזכירה בפירוש אסור לו לעשותה מיו"ט לשבת לא הוא בעצמו ולא אדם אחר בשבילו והרי הוא לאותה מלאכה כמי שלא הניח כלל עירוב תבשילין ואם לא הזכיר שום אחת מארבע מלאכות הללו אע"פ שאמר ולמעבד כל צרכנא הרי הוא אסור ככל (הארבע) מלאכות ודינו (בהם) כמי שלא הניח עירוב תבשילין כלל¹⁴.

אבל יש חולקים¹⁵ על זה ואומרים שלא הצריכו לפרט ולומר בדין היא שרי כ"י אלא למצוה מן המוכרח אבל בדיעבד אפילו לא אמר כלום אלא שעשה תבשיל מיוחד לשם עירוב תבשילין או שנטל תבשיל שנתבשל כבר והפרישו לעשות בו עירוב תבשילין ולכרך עליו ואח"כ שכח או הויד ולא בירך עליו ולא אמר עליו כלום הרי עליו שם עירוב תבשילין ומותר לסמוך עליו לעשות כל המלאכות מיו"ט לשבת¹⁶.

ולענין הלכה יש להחמיר בכל זה כסברא הראשונה וצריך להקנות קמחו ותבשילו לאחרים כמו שיתבאר¹⁷ או יחזור ויניח עירוב תבשילין כהלכתו בתנאי אם נזכר ביו"ט ראשון שחל להיות בחמישי כמו שיתבאר¹⁸ אבל בשעת הדחק כגון שלא נזכר עד ערב שבת ואין שם אחרים שיקנה להם קמחו ותבשילו יש לסמוך בכל זה על סברא האחרונה ואם נזכר בערב יו"ט קודם כניסת ליל יו"ט יחזור ויטול בידו את העירוב ואם עדיין לא בירך עליו יברך עליו¹⁹ ויאמר בדין היא שרי כ"י כהלכתו ואם כבר בירך עליו אלא שאמר עליו כלל בדין היא שרי כ"י או שאמר ודלג אחת מהמלאכות יאמר עליו בדין היא שרי כ"י כהלכתו אבל לא יברך עליו שהרי לסברא האחרונה כבר הניח עירוב כשר ואין כאן עוד מצוה שיברך עליה²⁰ וספק ברכות להקל:

ח אין עירוב תבשילין מועיל אלא להתיר לעשות כל צרכי שבת ביו"ט בעוד היום גדול דהיינו שיש שהות ביום שאם היו מזדמנים לו אורחים שלא אכלו היום היו אוכלים ונהנים בו ביום קודם בין השמשות ממלאכתו שעשה ביו"ט אבל אם אין שהות ביום ליהנות ממלאכתו הרי יש כאן איסור מן התורה בעשיית מלאכה זו²¹ כמו"ש בס"י תק"ג²² ואין עירוב תבשילין שתקנו חכמים מועיל כלום להתיר איסור של תורה²³ ולפי שאין הכל בקיאן בהלכה זו לפיכך נהגו כשחל יו"ט בערב שבת שמקדימין להתפלל ערבית של שבת מבעוד יום שהכל הן זריזין למהר לגמור כל צרכי שבת קודם תפלת ערבית של שבת²⁴:

11 מ"ז שם. וראה לעיל ס' תקד סמ"ג.
נח מ"ז שם.

12 תוס' בב' א ד"ה וטולקין. מ"ז שם.

13 אור ירוק דל"י יו"ט ס"י שמו כמפור. רמ"א ס"ב.

14 יש"ש פ"ב סוס"י ת. מ"ז סק"ה. וראה גם ק"ר א"ס

א וס"ק ב.

15 יש"ש שם. מ"ז סק"ה. וראה גם לעיל ס' שמו סוף ס"ה

לענין עירובי הציתות.

16 סעף כה.

17 סעף כא.

18 ראה ק"ר א"ס ס"ב.

19 ראה מ"ז סק"ה.

20 תוס' שבת צ"ה, א ד"ה וררודה פסחים נו, ב ד"ה רבה.

21 מרדכי ביצה רמז תריסת. נ"א ריש ס"ה.

22 ס"ב. וראה גם לעיל ס"א.

23 מ"א שם.

24 מ"א שם. וראה גם לעיל ס' רסח סמ"ג. ס' ער ס"א.

הלכות יום טוב תקנו

קעמ

ט אע"פ שאין מערבין עירוב תבשילין ביו"ט עצמו⁸⁸ אלא צריך להניחו מערב יו"ט⁸⁹ מכל מקום מותר לערב בבין השמשות של ליל יו"ט אע"פ שהוא ספק לילה⁹⁰ לפי שספק דבריו סופרים להקל⁹¹ ואנו תולין לומר עדיין יום הוא כמה דברים אמורים בשעדיין לא התפלל תפלת ערבית של יו"ט⁹² וגם עדיין לא קבלו רוב הצבור עליהם קדושת יו"ט דהיינו שעדיין לא אמרו ברכו של תפלת ערבית של יו"ט שאמרת ברכו הוא קבלת שבת ויו"ט כמו"ש כפי' רס"א⁹³ אבל אם כבר אמרו רוב הצבור ברכו הרי הוא נגדר אחר רוב הצבור וכל גם עליו קדושת יו"ט⁹⁴ ואסור לערב עירובי תבשילין כמו ביו"ט עצמו ואין צורך לומר שאם הוא בעצמו קיבל עליו יו"ט כגון שהתפלל תפלת ערבית של יו"ט⁹⁵ אע"פ שהצבור לא אמרו עדיין ברכו⁹⁶ שאסור לו לערב:

י מי שהוא בבית הנסות בערב יו"ט סמוך לחשכה ועדיין לא התפלל תפלת המנחה וזוכר שעדיין לא הניח עירוב תבשילין ואם ילך לביתו להניח עירוב תבשילין יעבור זמן תפלת המנחה ויפול מנחה ואל יניח עירוב תבשילין שהרי אפשר להקנות קמחו לאחרים⁹⁷ כמו שיתבאר⁹⁸:

יא אין מערבין עירוב תבשילין אלא כתבשיל הראוי ללפת בו הפת⁹⁹ כגון בשר ודגים וביצים וכווצא בהן¹⁰⁰ ממיני לפתן שדרך בני אדם ללפת בהן הפת¹⁰¹ אבל אין מערבין בריפות¹⁰² וכווצא בהן מדברים שאין דרך רוב בני אדם ללפת בהן הפת אפילו במקום שמלפתין בהן הפת אין מערבין בהן לפי שבטלה דעתן אצל רוב בני אדם¹⁰³ ואפילו דברים שדרך הרבה בני אדם ללפת בהן אם יש מקום שאנשי מקום ההוא אין דגלים ללפת בהם כגון תפוחים מבושלים או שאר פירות מבושלים שיש מקומות שאין מלפתין בהן אין מערבין בהן באותן מקומות¹⁰⁴ ואפילו בדיעבר שכבר עירב בהן הרי זה כמי שלא עירב כלל¹⁰⁵:

יב תבשיל זה של עירוב תבשילין אין צריך שיהיה מבושל ממש אלא אפילו הוא צלי אפילו שלוק¹⁰⁶ (פירוש¹⁰⁷ מבושל יותר מדאי) אפילו מעושן¹⁰⁸ אפילו הוא חי אלא שנכבש¹⁰⁹ מעת לעת כמים או בשאר משקים¹¹⁰ או שנכבש בחומץ¹¹¹ חוק¹¹² זה או בציר¹¹³ אפילו לא שהה בתוכה אלא בכדי שאם היו נותנים החומץ והציר עם התבשיל שבתוכה

מד ראה לעיל סי' קנ"א.
מה נגמרא שם (ריימא). רמב"ם שם (ריפות). וראה סדר ברכת התנין פ"א ד"ח). מור וש"ע שם.
מו מ"א סק"ב (בטלה דעתן), ממשעויה דגמרא שם (בבלאי מפשאי דאכלי נימנא גומא).
מז מ"א סק"ד.
מח ראה רש"י שם ד"ה לא שנו.
מט ברייתא מן, ב. מור וש"ע סי' ט.
צ רש"י שם ד"ה שלוק. מ"ז סק"ז.
צא רמב"ם פ"ז ה"ה. מ"ג שם בשם הירושלמי. לכוש ס"ה.
צב ברייתא שם. רמב"ם שם. ש"ע שם.
צג ראה מ"א סק"ג. וראה לעיל סי' תמו סכ"ז וש"נ.
צד רש"י שם ד"ה כבוש. מ"א שם.
צה מ"א סי' תמו סוף סק"ה. וכדלעיל סי' תענ. סכ"ט וש"נ.
צו מ"א סק"ג. וכדלעיל סי' תמו סכ"ט וש"נ.

עא נגמרא מן, ב (לרב אשי). ויחם סי' שא. הובא ב"י סוף הסי'.

עב כדלעיל סי' ב.

עג מורכבי שבת רמז רצ. רמ"א סי"א.

עד ראה לכוש סוף סי' א. לעיל סי' שצד סי' רסא סי' ב.

עה מורכבי שם, בשם רבנו שמונה ומקצת תלמידיו. מ"א סק"א.

עו מ"ז וש"נ.

עז כדלעיל שם ופי' רסג מ"ג. סי' שצג סי' ב. וראה הרו"ח הושע נא, א.

עח ראה גם לעיל סי' שצג שם.

עט ע"ת גם לעיל סי' רסג סכ"ז.

פ מ"א סק"א.

פא מעוף כח.

פב נגמרא מן, א. מור וש"ע סי' ד.

פג רמב"ם פ"ז ד"ג.

קפ הלכות יום טוב תקבו

על גבי האור היה התבשיל מתחיל להרתיע הרי הוא כמבושל¹³ כמו"ש ביו"ד סי' ק"ה¹⁴ ואם הוא ראוי לאכילה¹⁵ מערבין בו לכתחלה אבל אם לא נכבש כהלכתו אע"פ שהוא מלוח ונאכל כשהוא חי מחמת מלחו כנון דגים קטנים מלוחים אין מערבין בהם אלא אם כן נתבשלו¹⁶ או נכבשו כהלכתן¹⁷ ועל דרך שנתבאר.

אבל מין הדגים קטנים הנקרא קוליית האיספון¹⁸ (שקורין מוניג"א¹⁹) שבשרן רך ביותר ומדיחין אותן במים חמין²⁰ ועל ידי כן הם ראויים לאכלן חיים בלא בישול²¹ אם הדיחין בערב יו"ט²² או קודם לכן מותר לערב בהן לפי שע"י הדיחה זו הן מוכשרים לאכילה כמבושלין ממש²³:

יג. אם אין לו בערב יו"ט שום תבשיל²⁴ אלא ערשים שנשארו בשולו קדירה²⁵ שאכלן קודם יו"ט אם יש בהם כוית²⁶ מותר לערב בהן במקום שדרך הלפת בו הפת²⁷ וכן אם אין לו שום תבשיל אלא אותו שמנונית הנרבק בסכין²⁸ שחותרין בו את הצלי²⁹ הרי זה גוררו מעל הסכין ומערב בו אם יש בו כוית³⁰ אבל אם יש לו תבשיל אחר אין לערב לכתחלה בערשים שנשארו בשולו קדירה ולא בשמנונית שגרר מעל גבי הסכין³¹ מפני כיוון מצוה³² ואם עירב אין צריך להוור ולערב:

יד. אע"פ שכל אדם חייב לערב בביתו³³ מכל מקום כל גדול העיר יש לו לערב על כל בני עירו³⁴ כדי שאם ישבת אחר מהן לערב³⁵ או שיהיה מרוד³⁶ ולא יהיה לו פנאי לערב בערב יו"ט או מי שהוא עם הארץ שאינו יודע לערב³⁷ או מי שעירב וגאבד עירובו³⁸ ביו"ט קודם שתוקן צרכי שבת כל אלו יוכלו לסמוך על עירובו שמערב בעד כל בני העיר.

אבל מי שהיה לו פנאי לערב ומחמת עצלותו שאינו חרד על דבר ה' שבת ולא עירב כיון שלא היה אנוס בשכחה זו אלא עצלותו גרמה לו לשכוח הרי זה פושע³⁹ ואינו יוצא בעירובו של הגדול אע"פ שנתכוין לו בפרטות להוציאו בעירובו⁴⁰ ואין צריך לומר שאם

- קטו ב"י ורש"ל שם. מ"ו מק"ג.
- קטז ש"ל"ה קצת עניני יו"ט (רינו, א) ד"ה עירוב. וראה מ"ו שם (שאין זה הדור מצוה). ב"ח ד"ה ואפילו (שאין זה מצוה מן המובחר).
- קז רא"ש פ"ב סי' ב' (ד"ב). מור וש"ע מ"ו (מצוה). ומדלקתן בסכין, שכן שאינו מניח קרא משע, וש"כ.
- קח גמרא פ"ג ב' (אבלא נהרדענא כ"י אבולא מבריה). רא"ש שם סי' ג' מור וש"ע שם (מצוה). וראה לקמן סמ"י ושאינו ברין כ"י וכלל ישראל הדרים בעיר הוותא, וכו"י (שצריך לכתוב לכל אנשי העיר), וס"ב (שכל ישראל ערבים זה בזה). ק"א ס"ק ג' (שנכשיו הכל אומרים לא וכלל ישראל). מור (שכל אחר מוכח ואומר ברין כ"י בעיר הוותא). קיט רא"ש שם. מור וש"ע שם.
- קכ רש"י פ"ג מ"ג ב' ד"ה שלא היה (מחור אחר אבדה). רא"ש שם. מור ולבש ס"ג.
- קכא אור ורוע ה"י יו"ט ש' שמו. רמ"א ס"ג.
- קכב שולת הירושלמי ח"א סי' תרפג. כלבו סי' נג (כב, ד), בשם בעלי היראה. ש"ע שם.
- קכג גמרא פ"ג ב' (כשלא הניח). מ"ג ב' (כששכח ב' פנמים). יש"ש פ"ב סי' ג' (כששוכח מחמת עצלותו כ"י). מ"א סק"ו. וראה לקמן יו"ט סי' ב' ק"א סוף ס"ק ה' (שהשוכח ב' פנמים חוקה שהוא פושע).
- קכד ב"י ד"ה מצוה. ברעתי ורא"ש. מ"ו סק"מ. ברעתי הבור והשו"ע.
- צז מ"א שם. וראה לעיל סי' תמו סכ"ט (סמני כשהציר מתחיל להרתיע, משא"כ כאן שהאכל צריך להיות מוכן), וש"כ.
- צח סימון זה בשנע"י לא הגיע לדינו, וראה ש"ע שם ס"א.
- צט ש"ך סק"ב.
- ק גמרא פ"ג סק"א. מור ומ"א שם.
- קא מ"א שם.
- קב ברייתא פ"ג ב' (קוליס. וכו"ה לעיל סי' שח ס"א). רעב"ם ש"ע שם.
- קג ש"ע שבת לפ"ג א' ד"ה ריזין.
- קד רש"י ביצה שם ד"ה קוליס.
- קה ראה רש"י שם ושבת קמ"ה, כ' ד"ה וקוליס.
- קו ברייתא שם.
- קז ברייתא שבת שם ושם (שהדחתו זו היא גמור מלאכתן). רעב"ם שם. ש"ע שם. וכדלעיל סי' שח ס"א.
- קח ב"י מו"ה ואפילו יש"ש פ"ב סי' ה' מ"א סק"ה.
- קט ברייתא פ"ג מ"ג סק"א ורש"י שם ד"ה כששולו. מור (שגמרא) וש"ע ס"ג.
- קי ברייתא שם. מור וש"ע שם.
- קיא מ"א שם.
- קיב גמרא שם. מור וש"ע שם.
- קיג רעב"ם פ"ג ה"ג.
- קיד גמרא שם. מור וש"ע שם.

הלכות יום טוב תקנו

קפא

לא שכה כלל אלא שסמך על עירובו של גדול העיר ^{קכ} או על אדם אחר שנתכוין להוציאו בעירובו שאינו יוצא בעירוב זה כלל שכל אדם חייב לערב בעצמו (ג) או יצוה לאחרים שיערבו בתוך ביתו משלו ^{קכז} ששלוחו של אדם כמותו ^{קכח}.

ואם הוא אינו יודע הלכה זו והיה סבור שאין צריך לערב בעצמו אלא מותר לסמוך על עירובו של גדול העיר שמערב בעד כל בני עירו הרי זה מותר לסמוך על עירוב ^{קכט} זה בין שהיה אנוס במעותו אבל אם הוא תלמיד חכם ונתעלמה ממנו הלכה זו או שלא למד אותה מעולם הרי זה פושע ואינו יוצא בעירובו של הגדול ^{קכט} ששגגת תלמוד עולה דרוך ^{קל}:

קונטרס אחרון

(ב) או יצוה לה' ^ג בדיון זה יש להסתפק אם מותר לאדם לברך על עירוב תבשילין שמניח לאחרים משלהם, כי המג"א בסי' שס"ז כתב בהמערב עירובי הצירות לאחרים אינו מברך לפי מנהג שלנו שאינו עושה שום מעשה שהרי המצוה נעשית מאליה ע"י גביית הקמה עיין שם בסק"כ¹, וא"כ הוא הדין בעירוב תבשילין לפי מה שכתבו רש"י ^{טו} והט"ז ^{טז} דהאמירה אינה מעכבת כלל, וכן כתבו בהדיא בסמ"ג ^י והג"מ ^י ע"ש, וכן משמע ברמב"ם ^י ע"ש, ואם כן אם בעל הבית הפריש דבר לעירוב תבשילין ומצוה לאחר לברך עליו אם אינו מאנשי ביתו אין לו לברך כיון שאינו עושה שום מעשה.

אבל בעל הבית בעצמו יכול לברך ^ז. ואע"פ שצריך לברך עובר לעשייתה ^כ וכבר נעשית המצוה על ידי הפרשתו להש"ל וט"ז. והירוש' המג"א בסי' שס"ז ^כ גבי עירובי הצירות לא שייך גבי עירוב תבשילין דאין כאן שום קנייה. מכל מקום יש לומר כיון שבדעתו היה לומר עליו בדיון יאה שרי כו' לא נגמרה המצוה עד שיאמור, כמו גבי הפרישת תרומה שהנ"א קדושה במחשבה לבר ^כ, ואלו היה בדעתו בשנת הפרשה לקרות לה שם אינה קדושה עד שיקרא לה שם כדאיחא בתוספתא פ"ג דתרומות ^כ. ומכל מקום לא דמי אהרדי לגמרי, שהרי אם שכה לומר עליו בדיון כו' אינו מעכב כמו שכתבו רש"ל וט"ז. אי נמי יש לומר כיון דמצוה מן המוכרח לומר בדיון כו' נקרא עובר לעשייתה, כדמצינו גבי נטילת לולב עיין ברא"ש ^כ ורי"ן ^כ פ"ג דסוכה ובבית יוסף סי' תרנ"א ^כ.

אבל לפי מה שכתבו אור זרוע ^כ ורמ"א ^כ ומג"א ^כ דהאמירה מעכבת, א"כ פשיטא דאחר יכול לברך, שהרי הוא עושה עיקר המצוה בדיבורו. ואם הוא מבני ביתו לכולי עלמא יכול לברך, כיון שהוא שייך בעירוב זה. עיין במג"א סי' שס"ז ^כ.

קכב רא"ש שם. מור וש"ע שם.
קכו ראה ק"א ס"ק ב, שבעל הבית מפרש משלו ומצוה לשלח לומר בדיון כו' ולברך (שסמך אם יכול לברך עליו).
קכז קדושין נ"א, ב.

ציונים לקונטרס אחרון

- יג לכללות ק"א זה — ראה ניומקי יו"ט.
  - יד ולעיל שם סי"ח ונמס"ס שם שהעיקר שיזכה להם העירוב ויברך, משא"כ כאן שלא מועיל מה שמוכח לו, רק כשמערב משלו.
  - טו פ"ב סוס"י ח.
  - טז סק"ז וסק"ח. דעה ה' דלעיל ס"ז. וראה גם לעיל ק"א ס"ק א.
  - יז ראה ל"ת עה (כו, ב). שמעיקר הדין אין צריך להזכיר הטמנה והדלקה, וראה לעיל סי' הע"ב תת"ו ע' 50.
  - יח פ"י אות ח (שמכאי סמ"ג הנ"ל).
  - יט ראה פ"ו ה"ח (שלא הצריך להזכיר הטמנה והדלקה).
  - כ וכו"ה לעיל שם בעירובי הצרות (שמו ששייך לעירוב זה יכול לברך).
- קכח** תש"ש שם בסופו. מ"א סק"ח.
קכט ית"ש שם. מ"א שם.
קל אבות פ"ד מ"ג. ית"ש שם.
- כא** כדלעיל סי' מו ס"ג וש"ג. ובקשו"ת המ"א (ולעיל) שם (לענין עירובי הצרות).
כב ולעיל שם (שם) על שלא נכנסה השבת לא קנה העירוב, ולכן זה נקרא עובר לעשייתה).
כג שו"ע יו"ד סי' שלא סמ"ז. וכדלעיל סי' תנן סי"ח (במוסגר), וש"ג.
כד הלכה ב. וראה לעיל שם.
כה סי' לג.
כו (ב, ב) ד"ה ומדמסקנין.
כז ד"ה וכשיטלו, וראה גם לעיל סי' רסג ק"א סק"ג.
כח הל' יו"ט סי' שמו בסופו.
כט סק"ח ב.
ל סק"ג. דעה הא' דלעיל ס"ז. וראה גם לעיל ק"א ס"ק א.
לא ריש סק"כ.

מן כשמערב על כל העיר אין צריך לפרט כל אחד ^א בשמו אלא אומר בדין הוא שרי לנא בו לנו ולכל ישראל הריים בעיר הואת ^ב ואפילו מי שהוא חוץ לעיר אם הוא בתוך התחום ^ג כיון שיכול לבא לעיר ביו"ט הרי הוא בכלל בני העיר ויצא בעירוב זה על דרך שנתבאר ^ד אבל מי שהוא חוץ לתחום העיר אע"פ שהניח עירובי תחומין שהוא יכול לבא לתוך העיר ביו"ט ^ה מכל מקום כיון שהוא דר חוץ לתחום מן הסתם לא היה כלל בדעת המערב להוציאו בעירובו לפי שמן הסתם אינו נותן דעתו אלא על אותו שבתך תחומו ^ו וכל מי שאין דעת המערב עליו להוציאו בעירובו ^ז אינו יוצא בו אפילו בדיועבד שהרי העירוב הוא של המערב ^ח אבל אם התנה המערב בפירוש שגם זה הדר חוץ לתחום יהא יוצא בעירוב הרי זה יוצא בו ^ט (ועל דרך שנתבאר למעלה ^י) אם הניח עירובי תחומין ^{יא}:

מן אפילו מי שאינו גדול העיר אם הוא רוצה לערב על אחרים אין צריך להודיע להם בערב יו"ט ^א שהוא רוצה לערב עליהם שהרי עירוב זה וכות הוא להם וזכין לאדם שלא מדעתו ^ב אבל צריך להודיע להם ביו"ט קודם שיתקן צרכי שבת ^ג (א) ואין הלה רשאי להתחיל בצרכי שבת עד שידע בבירור שהניחו עליו עירוב תבשילין ואל יסמוך על גדול העיר לומר בודאי הניח על כל בני העיר ^ד אלא אם כן ידוע לו שדרך זה הגדול להניח על כל בני עירו ^ה:

יז כשמערב גם לאחרים אין צריך להוסיף בשיעור התבשיל בשבילם אלא בכזות די בן לאחד בין האלפים ^א ומכל מקום צריך שלכולם יהיה חלק וכות בעירוב זה שאין מערבין לאדם אלא בשלו לפיכך צריך לזכות להם את העירוב ^ב דהיינו שיגביה אדם אחר את העירוב גובה מפת ^ג מן המקום שהיה מונח עליו ^ד (שבתגבהה פחותה מטפח

קונטרס אחרון

(2) ואין הלה בו"ט, ה"ז ^א בשם רש"ל ^ב כתב דעכשיו מותר לסמוך כיון שהכל אומרים לנא ולכל ישראל בו, וכבר הלק על זה במג"א סוף ס"ק כ"ג משום דאינן מזכין ע"י אחר כדחיי ^ג ע"ש:

קלא מור וש"ע ס"ה.	קמב גמרא זו, ב. מור וש"ע ס"ט.
קלב רמב"ם פ"ו ה"ח. מור וש"ע ס"ב. וכו"ה הנוסח בסידור.	קמג כדלעיל ס' שמו סמ"ו וש"ג.
קלג גמרא שם. מור וש"ע שם.	קמד רא"ש פ"ב ס"ג. מור וש"ע שם.
קלד מעוף ד'. קלה מ"ט פ"ו ה"ו, בשם התוס', ובשם רשב"א בעברת הקדש שער ב ס"ב ב, ובשול"ח ח"ג ס"ה. רמ"א ס"ה.	קמה יש"ש פ"ב ס"ג. מ"ז סק"י.
קלו רשב"א שם ושם. לבוש ס"ה.	קמו ר"ן (ה, ב) ד"ה אמר רב הונא. רמ"א ס"ט. יש"ש שם.
קלז גמרא שם. מור וש"ע ס"ט.	קמז גמרא זו, ב. מור וש"ע ס"ג.
קלח ראה מ"מ וצנינים.	קמח שמואל בעירובין פ, א (אף בעירובי תבשילין). מור וש"ע ס"ה.
קלט רשב"א שם ושם. רמ"א ס"ה.	קמט עירובין עמ, ב (בשתיפי טבאות). ר"ן (ה, ב) ד"ה ונאן. ש"ע ס"א. וכדלעיל ס' שמו ס"ב וש"ג וכו"ה בסידור.
קמ מעוף ד'.	קנ מ"א סק"ה. וראת לעיל שם: ואפילו אם הניחו לו על ידו המגבהת ותלמיה באורי צריך שיגביה ידו מפה.
קמא יש"ש פ"ב ס"ג. מ"א ס"ט.	

ציונים לקונטרס אחרון

לד פ"ב ס"ג.
לה כלומר, כראוי.

לב לכללות קריא זה — ראה נימוקי יו"ט.
לג סק"י.

הלכות יום טוב תקנו

פג

אינו קונה כלום ^{קטז} ויאמר לו זכה בעירוב זה כשביטל כל אנשי העיר ^{קטב} כלומר שהוא יהיה שלחם וכאלו הן בעצמם הגבירו העירוב ^{קטג} וקנו אותו בהגבהה והרי יש להם חלק וזכות בו.

לפיכך אין המערב יכול לזכות להם העירוב ע"י הגבהת עצמו שהרי העירוב הוא שלו וכשהוא מגבירו בידו לזכות בו הרי עדיין העירוב הוא שלו כמו שהיה ^{קטד} ואין אחרים יכולים לזכות בהגבהה זו.

וכשם שאינו יכול לזכות ע"י עצמו כך אינו יכול לזכות ע"י עבדו ושפחתו הכנענים ^{קטו} אפילו אינן סמוכים על שלחנו אלא אוכלים משלחם ^{קטו} ולא ע"י בנו ובתו הקטנים ^{קטז} שהן אוכלין משלו ^{קטז} אף על פי שאינן סמוכים על שלחנו ממש ^{קטז} ואם יזכה על ידי אחד מאלו אין מועיל כלום אפילו בדיעבד מפני שידן כידו ^{קטז} ממש.

אבל על ידי בנו ובתו הגדולים שאוכלין משלו ^{קטז} ועל ידי בנו ובתו הקטנים שאינן אוכלים משלו ^{קטב} ע"י אשתו שהיא אוכלת משלו ^{קטג} יש אומרים שיכול לזכות על ידיהם ממעם שנתבאר בס"י שם"י ויש אומרים שאינו יכול לזכות על ידי אחד מכל אלו ממעם שנתבאר שם לפיכך לכתחלה אין לזכות על ידי אחד מכל אלו אבל בדיעבד ^{קטז} שכבר יזכה ע"י אחד מכל אלו וכבר נכנס ליל יו"ט שאי אפשר לזכות עוד יש סמוך על דברי המקלין וכן אם אין לו אדם אחר לזכות על ידי יכול לזכות לכתחלה על ידי אחד מכל אלו ^{קטז}.

וכל זה לא בבנו ובתו ואשתו אבל אחר שאוכל משלו אפילו הוא סמוך על שלחנו ממש בין שאוכל בתנעם בין שאוכל בשכר כגון עבדו ושפחתו העבדים יכול לזכות על ידיהן לכתחלה ^{קטז} אפילו הן קטנים ^{קטז} כמ"ש בס"י שם"י ^{קטז} ואפילו בנו הגדול אם הוא נשוי אשה יכול לזכות על ידו לכתחלה אע"פ שהוא סמוך על שלחנו ממש ^{קטז} כמו שנתבאר שם ^{קטז}.

ידן אין צריך לזכות את העירוב אלא לאחרים דהיינו כל אנשי העיר שאינן אוכלין מעיסתו ומתבשילו אבל בני ביתו האוכלים מעיסתו ומתבשילו אין צריך לזכות להם והן מותרים לעשות כל מלאכת אוכל נפש מיו"ט לשבת ע"י עירובו של בעל הבית ^{קטז} לפי שהן מפלים לבעל הבית ונגררים אחריו כיון שהן אוכלים מאוכלו (אע"פ שאינן אוכלים מתבשיל אחד מכל מקום כיון שהתבשיל שהן אוכלין הוא שלו הרי הן מפלין אצלו ויוצאים

קסא שזה מועיל רק לדעה הא' דלעיל שם (אף שתיקנו חכמים שמיצאיתם לאבתם), וש"י.

קסב שזה מועיל רק לדעה הב' דלעיל שם (שמיצאיתם לעצמם), וש"י.

קסג שזה מועיל רק לדעה הא' דלעיל שם, וש"י.

קסד כ"י ד"ה מ"ג וקפ"ג, רמ"א שם ס"י. לעיל שם בסוף המעניף.

קסה ראה גם לעיל שם סוף ס"א.

קסו רא"ש פ"ב סוף ו'.

קסז כלבו ס"י נג' (כב, ד).

קסח ס"י: (אפילו קטנים, לדעה הא') וס"ד (אף הפסוקים על שלחנו, לדעה רב'). והיטעם נתבאר לקמן הל' הפקר ס"א.

קסט סמ"ק ס"י רפ"ג (ע' שו). הגהות אשרי עירובין פ"ז ס"ח, כלבו ס"י ג' (ה, א). רמ"א ס"י שמו ס"י. לעיל שם ס"ד.

קע סעף יד.

קעא רא"ש פ"ב ס"י ו'. יש"ש פ"ב ס"י י'. לבוש ס"י.

קנא ראה ח"מ ס' קנ"ג ס"ב ב' דעות (מפח או ג' מפחים), ובעירובין דלברי הכל סני בנפח (תוס' עירובין ע"ג, ב ד"ה צריך).

קנב לבוש ס"א. וחסדור (בכל אחד עושיה עירוב): אני מנחה לכל מי שירוצה לזכות ולסמוך על עירוב זה.

קנג בחלעיל שם וש"י. והאזה מ"ג וציונים.

קנד רש"י עירובין ע"ג, ב ד"ה צריך. וז"ה לעיל שם. וראה מ"ג וציונים.

קנה משה עירובין ע"ג, ב. מור ושוע"ע ס' שמו ס"י. לעיל שם ס"ג.

קנו ב"י ס' שמו ד"ה ומ"ש ועל אל ידי.

קנז משה שם. מור ושוע"ע ס' לעיל שם.

קנח קנח שאין און מועיל לבי הדעות דלקמן, ולעיל ס' שמו ס"ג.

קנט ראה תוס' עירובין שם ד"ה וע"י אשתו (שלענין מציאתה כמנובת על שלחנו רביא). לעיל שם (בשנועלה לה מונות מציאתה לבעלה). לקמן ס"ח (שבקמן אין אומרים מנו דוכי לנעשה כו'). מ"ג וציונים.

קס משה שם. מור ושוע"ע שם.

בעירובו) אבל אם אחד מבני הבית אינו אוכל מתבשילין של בעל הבית אלא בעל הבית נותן לו קמח ובשר והוא אופה ומכשל לעצמו או שמצוה לאחר לבעול (דכיון שבשעת האכילה כבר התבשיל הוא שלו שהרי כבר נתן לו הבעל הבית במתנה גמורה הקמח והבשר) הרי זה אינו מפל לבעל הבית וצריך עירוב בפני עצמו^{קעז}.

לפיכך יכול הבעל הבית לזכות על ידו את העירוב אפילו הוא בנו אם אינו קמין^{קעח} ואע"פ שלכתחלה אין לזכות ע"י בנו גדול האוכל משל אביו^{קעט} מכל מקום כיון שזה אוכל בפני עצמו וצריך עירוב תבשילין בפני עצמו א"כ צריך הוא לזכות בעירוב זה לעצמו אם עדיין לא הניח עירוב תבשילין ומתוך שזוכה בו לעצמו זוכה בו אף לאחרים וכן אם הוא נותן לאשתו קמח ובשר והיא אופה ומכשלת לעצמה ואינה אוכלת מתבשילין שלו יכול לזכות את העירוב על ידה לאחרים כיון שהיא צריכה עירוב לעצמה מתוך שהיא צריכה לזכות בו בשביל עצמה יכולה לזכות אף בשביל אחרים^{קעט}:

יט נהגין שהמערב גם לאחרים מזכה להם את העירוב בתחלה ואח"כ מברך על מצות עירוב ואומר ברין יהא שרי כו'^{קעז} ואם ירצה לברך ולומר ברין יהא כו' בתחלה ולזכות העירוב אח"כ הרשות בידו^{קעז}:

כ המזכה עירובו לכל בני עירו צריך שיאמר ברין יהא כו' מו"מ לשבתא לנא ולכל ישראל הדרים בעיר הזאת^{קעז} אבל אם אינו מזכה להם עירובו אף אם הוא אומר כך אין אמירה זו מועלת להם כלום^{קעט} וכבר נתבאר^{קפ} דכל גדול העיר יש לו לזכות עירובו לכל בני עירו ובפרט אם יש אלמנות בעיר שאינן יודעות לערב^{קפא} או שאר עם הארץ שאינן יודע לערב^{קפב} שאו הוא חובה על בני עירם להצילם מעון שכל ישראל ערבים זה בזה^{קפג}:

כא שני ימים טובים שהלו להיות בחמישי בשבת ובערב שבת מערבין עירוב תבשילין מיום רביעי שהוא ערב יו"מ^{קפד} ואם עבר^{קפה} או שכח^{קפז} ולא עירב בערב יו"מ וגזבר ביו"מ ראשון^{קפו} מניח עירוב תבשילין בו ביום בתנאי^{קפח} כיצד לוקח בידו כוית תבשיל^{קפז} בין שנתבשל היום^{קפ} בין שנתבשל מאתמול וכביצה פת^{קפא} בין שנאפה היום בין שנאפה מאתמול (ובדיעבד או שאין לו פת די בתבשיל בלבד כמו שנתבאר למעלה^{קפג}) ומברך עליו^{קפב} אשר קדשנו במצותיו וצונו על מצות עירוב ואומר אם היום הוא יו"מ למחר הוא חול ואינו צריך לערב כלל ואם היום הוא חול ולמחר יו"מ בעירוב זה יהא שרי לן לאפוי ולבשולי כו'^{קפג}:

קמג שבעות לט, א. מנהדין כו, מוע"ט, ומדלעיל סי' קמז ס"ז וש"י.
קמד רמב"ם פ"ו ה"א. מ"א סוף סק"ה. ומדלעיל סי' א"א.
קמה ראה לעיל ס"ד.
קמו רמב"ם שם.
קמז רש"י י, א ד"ה מיום טוב. מור וש"ע סכ"ב.
קמח רבא שם. מור וש"ע שם.
קמט בדלעיל ס"ג.
קצ מור בשם בעל העיטור הל' ו"ט (קמו, ב). דעה הא' בש"ע שם. יש"ש פ"ב סי' יד. ב"ח ד"ה וכתב ה"ד אפרים. מ"א סק"ז.
קצא בדלעיל ס"ג.
קצב סוף ס"ג.
קצג דרך תמים (תהרות ה"ף ל"גם' ביצה). כנסת הגדולה הנה"ט. מ"א סק"ה.
קצד רש"י שם. רמב"ם שם. מור וש"ע שם.

קעב יש"ש שם (דלא דמי לעירובי הצרות דסני אף בזה, בדלעיל סי' ש"ע ס"ו).
קעג בדלעיל ס"ז (שבת לא נותני לדברי הכל).
קעד בדלעיל שם.
קעה רב אשי גדרים פה, ב (לענין עירובי הצרות. ובה לא יו"ל כן, בדלעיל סי' שסו ס"ג. נמנעם הגבואר שם). יש"ש שם (לענין עירובי התבשילין). מ"א סק"א.
קעז מור וש"ע ס"ב. וי"ח בסידור (ונמול מור והוכה והמזכה מברך).
קעז מ"א סי' שסו סוף סק"ב.
קעח בדלעיל סמ"ז וש"י.
קעט מ"א סוף סק"ב.
קפ מעוף ד.
קפא מ"א סוף סק"א.
קפב בדלעיל שם.

הלכות יום טוב תקנו

קפה

בב כמה דברים אמורים בשני ימים טובים של גלויות אבל בשני ימים טובים של ראש השנה אע"פ שזוכר ביום ראשון אי אפשר לו לערב בתנאי¹⁹⁸ לפי שאין כאן ספק חול בשני הימים הן קדושים בודאי והן כיום אחד ארוך¹⁹⁹ כמו שיתבאר בס"ה ת"ר²⁰⁰:

בג אפילו בשני ימים טובים של גלויות אסור לאפות או לעשות שאר מלאכות אוכל נפש ביום טוב ראשון לצורך השבת²⁰¹ בין שהניח עירוב תבשילין בו ביום בין שהניח מערב יו"ט²⁰² ואפילו אם היה ידוע לו בשעת הנחת עירוב שבו"ט שני (ה) יארע לו אונס ולא יוכל לאפות בו לכבוד השבת כגון שהוא יום אדרם והיה בדעתו כשעה שעירוב שבעירוב זה יהא מותר לו לאפות ביו"ט ראשון לצורך השבת אעפ"כ אין מועיל כלום לפי שעירוב תבשילין אינו מתיר אלא לאפות ולבשל מיום טוב לשבת הסמוך לו שאין יום חול מפסיק ביניהם אבל זה שאופה ביו"ט ראשון אם הוא קדש הרי יו"ט שני שהוא חול מפסיק ביניהם והרי זה כאופה ביו"ט שחל להיות באחד משבת לצורך השבת שלאחריו שבודאי אין עירוב תבשילין מועיל לזה:

בד תבשיל של עירוב תבשילין שנאכל מקצתו או שנאבד²⁰³ קודם שתזיק צרכי שבת²⁰⁴ אסור לו לעשות שום מלאכה מיום טוב לשבת אלא אם כן נשתיר מהתבשיל כות²⁰⁵ שלם הראוי לאכילה²⁰⁶.

אבל אם נאכל או נאבד הפת של עירוב תבשילין אין בכך כלום²⁰⁷ ואפילו חל יו"ט בחמישי ובששי וזוכר ביו"ט ראשון אין צריך לערב בתנאי²⁰⁸ שעיקר העירוב הוא התבשיל²⁰⁹:

כה אבל לכתחלה צריך שיהיו הפת²¹⁰ והתבשיל שמורים אצלו עד לאחר שתזיק כל צרכי שבת שאו ראשי לאכלם²¹¹ מעיקר הדין ומכל מקום מצוה מן המובחר להמתין מלאכול הפת של עירוב תבשילין עד אחד משלש סעודות השבת כדי לבצוע עליו²¹² אם

קונטרס אחרון

(ד) יארע לו אונס כ"ו. הנה¹⁷ המג"א¹⁸ הניח זה בצ"ע, משום דלפי טעמו של הרא"ש¹⁹ יש להחזיר, ופשיטא דאין לסמוך על זה, כיון דלבעל העיטור²⁰ ומגיד משנה²¹ בשם הירושלמי²² ור"ן בשם הרב אפרים ורבינו ירוחם²³ בשם המפרשים אסור בכל גווני כמו שכתב המג"א, והלכה כרבינו בכל מקום:

קצה גמרא ג, א. מור וש"ע סכ"ב.	קצה גמרא ג, א. מור וש"ע סכ"ב.
קצו רש"י שם ד"ה מו אמר. לבוש סכ"ב. מ"ז סק"א.	קצו רש"י שם ד"ה מו אמר. לבוש סכ"ב. מ"ז סק"א.
קצח סוף ג.	קצח סוף ג.
קצה ר"ן (מ, רנ"ב) בשם הרשב"א. העניור חל' יו"ט (קמ, ב). שו"ת הרישב"א ח"א סי' תרפה. שו"ת	קצה ר"ן (מ, רנ"ב) בשם הרשב"א. העניור חל' יו"ט (קמ, ב). שו"ת הרישב"א ח"א סי' תרפה. שו"ת
הרא"ש כ"ל כ"ג סי' ה. מור וש"ע סי"ג.	הרא"ש כ"ל כ"ג סי' ה. מור וש"ע סי"ג.
קצט מ"א פ"ו ה"ב. וראה ירוחם ל"ד ח"ג (לג, א).	קצט מ"א פ"ו ה"ב. וראה ירוחם ל"ד ח"ג (לג, א).
ר מ"א ס"ק ג (מסמק). וראה קו"א סק"ד.	ר מ"א ס"ק ג (מסמק). וראה קו"א סק"ד.
רא משנה מו, ב. מור וש"ע סכ"ו.	רא משנה מו, ב. מור וש"ע סכ"ו.
רב רש"י שם ד"ה אכלו. מור וש"ע שם.	רב רש"י שם ד"ה אכלו. מור וש"ע שם.

ציונים לקונטרס אחרון

מ פ"ו ה"ב (שהביא דברי בעל העיטור).	לו לכללות קו"א — ראה נימוקי יו"ט.
מא אצ"ל: ור"ן (ט, דע"ב) בשם הרב אפרים בשם הירושלמי (הובא גם בשו"ת הרישב"א סי' תרפה, וברבי"ש סי' טו וסי' רנ). ובירושלמי שלפנינו (ליכא):	לח בשו"ת כ"ל כ"ג סי' ח (שו"ט שני חול מה"ת ויכול לעשותו בשני).
מב ג"ר ח"ג (לג, א).	לט חל' יו"ט (קמ, ב), שכתב הטעם רשבות רחוקה לא החזיר.

קפו הלכות יום טוב תקבו

הוא כבר שלם¹⁰¹ שכל דבר שנעשה בו מצוה אחת ראוי לעשות בו מצוה אחרת¹⁰² ויש נהוג¹⁰³ שלא לבצוע עליו עד סעודה שלישית של שבת כדי לעשות בו מצות הרבה שמניחין זה הכבר ללחם משנה כסעודה הראשונה ובסעודה שניה של שבת ובסעודה שלישית בוצעין עליו:

בז מי שהתחיל ללוש עיסתו מיו"ט לשבת וקודם שהספיק לגמור לישתו נאכל עירובו או שנאבד מותר לו לגמור¹⁰⁴ הלישה והאפייה של עיסה זו¹⁰⁵ שהתחיל בה בהיותו בעוד עירובו קיים אבל אסור לו ללוש עיסה אחרת מיום טוב לשבת אחר שנאבד עירובו ואין צורך לומר שאסור לו לבשל או להתחיל לעשות שאר מלאכות אוכל נפש מיום טוב לשבת אחר שנאבד עירובו וכן אם התחיל להתעסק בתוקני תבשילו בעוד עירובו קיים¹⁰⁶ כגון שהתק האפתות וכיוצא בזה מתוקני התבשילים אע"פ שלא הספיק להעמיד הקדרה אצל אחר עד שנאבד עירובו¹⁰⁷ מותר לו לבשל תבשילו זה שהתחיל בו בהיותו אבל אסור לו לבשל תבשילים אחרים שלא התחיל להתעסק בתוקנם בעוד עירובו קיים ואין צורך לומר שאסור לו ללוש או להתחיל לעשות שאר מלאכות אוכל נפש מיום טוב לשבת אלא אם כן ידוע לו שיש בעוד מי שמוכה עירובו לכל בני העיר כמו שנתבאר למעלה¹⁰⁸:

בז מי שלא עירב כלל או שנאבד עירובו קודם שתוקן צרכי סעודת שחרית של י"ט שהל להיות בערב שבת מותר לו לבשל¹⁰⁹ הרבה קדירות¹¹⁰ לצורך יו"ט אע"פ שידוע שבדאי לא יאכל בולג¹¹¹ ויותר מהם לשבת והוא שלא יהיה מין תבשיל אחד בשרני קדירות אלא בכל אחת ואחת מין תבשיל אחר שאינו דומה לחבירו¹¹² ומעום מכל תבשיל ותבשיל ביו"ט עצמו¹¹³ כמ"ש כל זה בס' תק"ג¹¹⁴ (עיי' שם כל ההלכות השייכות לכאן). ואפילו אם לא בישל רק קדירה אחת לצורך יו"ט בלבד ואח"כ נמלך להניחה לשבת ולבשל אחרת ליו"ט צריך למעום ממנה ביו"ט עצמו¹¹⁵ שאם לא ימעום ממנה ביו"ט נמצא שבישולו למפרע היה מיום טוב לשבת בלא עירוב תבשילין (ומכל מקום אם עבר או שבת ולא מעום ממנה ביו"ט אפילו בישל הרבה מיני קדירות קודם סעודת שחרית והיה בדעתו למעום מכל אחת ואחת ביו"ט עצמו ואח"כ עבר או שכח ולא מעום מאומה מותר לאכלם בשבת כיון שבישולו היה בהיתר¹¹⁶ כמ"ש בס' תק"ג¹¹⁷ עיי' שם כל ההלכות השייכות לכאן לענין זה).

אבל אם לא נאבד עירובו עד לאחר שבישל או אפה לצורך יו"ט מותר לו להניח פת ותבשיל זה לשבת¹¹⁸ ואין צורך למעום ממנו מאומה ביו"ט כיון שנעשה בשעה שהיה מותר לו לאפות ולבשל מיום טוב לשבת ויאפה לו פת אחר ויבשל לו תבשיל אחר לצורך יו"ט¹¹⁹:

ר"א כדלעיל סי' רעד ס"ב.
ר"ב ברכות שם. שבת שם. לעיל שם.
ר"ג מהרי"ל הל' עירובי תבשילין (ע' קצב). יש"ש שם. מ"ז סק"ד. מ"א סקמ"ז. וראה לק"ש המ"ז ע' 183.
הדיוטם ובזאורים בשם ה"א סי' כג.
ר"ד אבי ת"ב. מור וש"ע סי"ג.
ר"טו הרא"ש פ"ג סי' יב מסתפק בזה. שו"ע שם (גמור אותה עיסה בני אותו התבשיל). לבוש סי"ז. יש"ש פ"ב סי' יז. נמשמעות הראב"ד פ"ו הל"ה. ב"ח ד"ה התחיל.
ר"טז רמב"ם שם. רא"ש שם. מור וש"ע שם.
ר"ז מ"א סקמ"ז.
ר"ח סק"ד.

ר"ט משנה מו. ב. מור וש"ע סי"א וסכ"א.
ר"כ ב"י ריש ה"ט ד"ה ונ"ש והיינו שו"ע סי"א. וי"א שבסכ"א.
ר"כא כדלעיל סי' תקג מ"ז.
ר"כב מ"ז סק"ב.
ר"כג רמב"ן ור"ם ג"ד ח"ג (ג, ב). שו"ע שם.
ר"כד סי"ז. וש"ג.
ר"כה כדלעיל סי' תקג סוף ס"ד. וש"ג.
ר"כו מ"ז סק"ב.
ר"כז סק"ג י"א.
ר"כח ראב"ד פ"ו הל"ה. שו"ע סי"ח.
ר"כט מ"ט שם. שו"ע שם.

הלכות יום טוב תקנו

קפו

כה מי שלא עירב או שנאמר עירובו כשם שאסור לו לאפות ולבשל ולעשות כל מלאכות אוכל נפש מיום טוב לשבת לצורך עצמו כך אסור לו לעשות לאחרים⁷¹ אפילו בתוך ביתם⁷² דבין שלא הניח עירוב תבשילין הרי יום שבת אצלו כיום חול וכל דבר שאסור לעשות או להכין מיום טוב לחול כמ"ש בס' תק"ג⁷³ אסור לו לעשות או להכין מיום טוב לשבת בין לעצמו בין לאחרים⁷⁴.

וכשם שהוא אסור כך אחרים אע"פ שעירבו אסורים הן לעשות או להכין מיום טוב לשבת לזה שלא עירב ואין לו תקנה אלא שהקמח שהוא צריך לאפות⁷⁵ והתבשילין שהוא צריך לבשל⁷⁶ והנרות שהוא צריך להדליק⁷⁷ וכן כל דבר שהוא צריך להכין מיום טוב לשבת יתן במתנה⁷⁸ גמורה לאדם אחר שעירב והוא אופה ומבשל ומדליק את הנרות ומכין כל צרכי שבת לזה שלא עירב והוא שיקנה את המתנה בקנין גמור⁷⁹ כגון במשיכה⁸⁰ לתוך ביתו או בהנבחה מפח⁸¹ אפילו בתוך ביתו של הנותן⁸²:

כז ואם אין שם אדם אחר שעירב שיוכל להקנות לו⁸³ קמחו ותבשילו ונרותיו או אפילו שיש אדם שעירב ואינו רוצה להקנות לו⁸⁴ התירו לו חכמים⁸⁵ להכין כל צרכי שבת בצמצום⁸⁶ כדי חיוני⁸⁷ משום כבוד שבת⁸⁸ דהיינו שיאפה לו⁸⁹ פת אחת ויבשל לו קדרה אחת וידליק לו נרות⁹⁰ אחד⁹¹ שיאכל אצלו⁹² אבל בחדר שאינו אוכל שם אסור לו להדליק שם נר לצורך השבת אבל מותר לו לילך לתוך החדר ממעוד יום סמוך לחשכה לחפש איהו דבר ויוליך עמו נר דולק ויניחנו שם שיהיה דולק שם בשבת⁹³ מלבד נר אחד הדולק בביתו שהתירו לו חכמים להדליקו לצורך השבת מפני שלום בית שלא יאכל בחשיכה⁹⁴ ואפילו בלא אכילה אין שלום בית בלא נר⁹⁵:

ל כבר נתבאר⁹⁶ דאין עירובי תבשילין מתיר לעשות מלאכות אוכל נפש מיום טוב לשבת אלא משום שמן התורה אין כאן איסור בעשיית מלאכה זו הואיל והיא ראויה לו לכו ביום א"ש הוי מודמנים לו אורחים שלא אכלו עדיין היום לפיכך מי שמתענה מחמת נדרו ביו"ט⁹⁷ שהו בערב שבת כיון שאסור לו לעשות שום מלאכה לצורך אכילה ושתיה של אחרים⁹⁸ אפילו יאכלו וישתו בו ביום כמ"ש בס' תצ"ה⁹⁹ אין עירובי תבשילין מועיל לו שיהא מותר לו בעצמו לעשות מלאכה ביו"ט לצורך אכילה ושתיה של שבת אלא מועיל

רל ברייתא י' א. ג. מור וש"ע ס"כ.
רלא מור וש"ע שם.
רלב סוף ג.
רלג ב"י ד"ה וז"ש רבנו שהעמם. לבוש ס"כ.
רלד ברייתא שם. מור וש"ע שם.
רלה רמב"ם פ"ו ד"ה מור וש"ע שם.
רלו ראה לקמן לעיל ס"ז ולקמן סכ"ז.
רלז ר"ן (פ. ב.) ד"ה אבתיא.
רלח שמו"ר שגבת לצורך מצוה. ראה לעיל ס' רסא ס"ב וז"ל מ"ג וצינונים.
רלט ר"ן שם. ב"י ד"ה וכשם. מ"א סק"מ.
רמ ראה לעיל ס"ז.
רמא ראה ב"ב פ"ב. ב. מור וש"ע ח"מ ס' קצו ס"ב. סמו"ע שם סק"ג.
רמב רשב"א בעמדת הקדש שער ד ס' ג. רא"ש פ"ב ס' טז.
רמג מור וש"ע סוף ס"כ.
רמז רשב"א שם. ב"י ד"ה וז"ש ואם אין מ"א סק"ב.
רמד ביצה כא, סו"ט"ב. מור.
רמה מור (דבר מועט) וש"ע ס"כ.

רמו נגרא שם. מור.
רמז מור. לבוש ס"כ.
רמח רא"ש שם, ור"ן (א, א.) ד"ה מתני' ג' דברים, כמשמעות הדורשלוני פ"ב ה"א. מור. ש"ע שם בשם יש אומרים.
רמט נגרא שם. מור וש"ע שם.
רנ תוס' בב, א ד"ה גומליקין. רא"ש שם. מור וש"ע שם.
רנא פרישה סק"ג. ראה לעיל ס' רפג ס"א.
רנב מור בשם מור"מ מרומבבורי. רמ"א סכ"א. וראה לעיל ס' תקדו סוף ספ"ז.
רנג ראה לעיל ס' רפג ס"ד.
רנד ראה לעיל שם ס"א. וס"א.
רנה סוף א.
רנו ראה לעיל ס' תפח ס"ב. לקמן ס' תקצו ס"ח.
רנז מור"מ ויזיל רינין וחלכות אות נה. רמ"א ס"כ. וראה לק"ש ח"א ע' 11. 35 הערה 11. שולחן המלך ח"ב ע' קסו הערה 7.
רנח ראה לקמן ס' תקצו ס"י (ומציין לכאן).

קפח

הלכות יום טוב תקבותקמט

לו עירובי תבשילין לענין שאנשי ביתו או אחרים שעירבו יהיו מותרים לעשות לר"ח כל מלאכות שלצורך אכילה ושתיה של שבת:

תקב"ח דין עירובי הצירות ביום טוב וכו' ד' סעיפים:

- א** אם יו"ט צריך עירובי הצירות ושיתופי מבוואות נתבאר בס' תקי"ח^א:
ב כשם שאסור לצאת חוץ לתחום בשבת אלא אם כן הניח עירובי תחומין כך הוא ביו"ט^ב וכל הלכות תחומין נתבאר בהלכות שבת^ג:
ג אם מנחים עירובי הצירות ושיתופי מבוואות ועירובי תחומין מיו"ט לשבת נתבאר בסמ"ג שצ"ג ד' ות"י^ד:
ד ואם חלו שני ימים מובנים של גלויות בחמישי וששי אם מערבין עירובי הצירות ושיתופי מבוואות ביו"ט ראשון על תנאי נתבאר בס' שצ"ג^ה ואם מערבין עירובי תחומין על תנאי נתבאר בס' ת"י^ו ע"ש:

תקב"ח דיני שמחת יום טוב וכו' י"ג סעיפים:

- א** כשם שמצוה לכבד את השבת ולענגה כך כל ימים מובנים שנאמר^א לקדוש ה' מכובר וכל ימים מובנים נאמר בהן^ב מקרא קדש^ג:
ב איהו כבוד זה שאמרו חכמים שמצוה על האדם לגלות בערב יו"ט^ד כדי שלא יבנס להגל כשהוא מגולל^ה וכן מצוה לרחוץ בחמין^ו ולחוף ראשו^ז ולטול צפרניו^ח בערב יו"ט כמו בערב שבת כמ"ש בס' ר"ס^ט וכן מצוה ללוש פת בביתו בערב יו"ט לכבוד יו"ט^י כמו בערב שבת לכבוד שבת כמ"ש בס' רמ"ב^{יא} ע"ש.
וכן מצוה להמנע מלקבוע סעודה בערב יו"ט^{יב} משעה עשירית ולמעלה כדי שיאכל סעודת יו"ט לתיאבון^{יג} שוהו מכלל הכבוד^{יד} ואם ערב יו"ט הוא שבת שצריך לאכול סעודה שלישית יאכלנה^{טו} קודם שעה עשירית^{טז} ואם שבת^{יז} או עבר ולא אכלה קודם שעה

ר"ט מ"א סוף סק"ב.

ד מועד קמן ד', א. מור וש"ע סי' תקלא ס"א. רמ"א סי' תעא ס"ג.

ה מועד קמן שם.

ו רמ"א שם.

ז כן עשה רבא (ביצה כו, ב). מרדכי שבת רמז רפז.

ח ראה גם לעיל סי' רס ס"ב.

ט סוף א.

י הדרכי משה סי' תרג אות א, בשם מרדכי ריש ראש השנה (והוא שם בין ת"ח לט"ו). רמ"א ס"א.

יא ס' מ"ב. ושאר דיני כבוד, ראה לעיל סי' רסב (לענין שבת).

יב רמב"ם שם (ראו). רמ"א שם (אמור). וכדלעיל סי' רמ"ט (מצוה להמנע מלקבוע כו' אבל לאכול

ולשתות כלי קביעות סעודה אינו נמנע בערב שבת ובערב יו"ט). ע"ג. וראה לעיל סי' תעא ס"א (לענין ערב שבת).

לקמן סי' תרל"ט ס"ב (סוכות).

יג כדלעיל סי' רמ"ט ס"ט, וש"ג.

יד רמב"ם שם. רמ"א שם.

טו מרדכי הל' יו"ט (ע' קסה). רמ"א שם.

טז מ"א סק"ב. וראה גם לעיל סי' רמא ס"ד.

יז מ"א שם.

סימן תקב"ח

א ס' ג"ד.

ב נגרא מ, ב, כה, רע"א. עירובין לה, א. מור וש"ע ס"א.

ו ראה לעיל סי' תקנ"ו ס"א ואל"ך.

ג סי' צ"ג ואל"ך.

ד סוף א.

ה סימן זה בשוע"ר לא הגיע לדינו, וראה שו"ע שם ס"א.

ז סוף א.

ח סימן זה בשוע"ר לא הגיע לדינו, וראה שו"ע שם ס"א.

סימן תקב"ט

א ישניה נה, יג (שנפסקו זה נאמר ענב וכבוד). וראה לקמן ס"ח, שהן מרביי סופרים (כתבה הב' הלעיל סי' רמב

ס"א, שהלימוד הוא רק מנפסק זה שנובניאיים).

ב שנפסקו זה למדום שו"ט נקרא קדש, וא"כ נכלל במסקום לקדוש ה' מכובר (וראה דעת הא' דלעיל שם ס"א וק"א

ס"ק א, שנפסקו זה ענינו למדום כבוד וענ, וא"כ עיקר מותרות).

ג רמב"ם פ"ו רמ"ו (לשון כל המעוף). לבוש ס"א.